

GỢI Ý ĐÁP ÁN ĐỀ SỐ 10

PHẦN	CÂU	NỘI DUNG	ĐIỂM
I		ĐỌC HIỂU	4,0
	1	Số chữ trong các dòng không bằng nhau là dấu hiệu xác định bài thơ được viết theo thể thơ: Tự do .	0,5
	2	Những chi tiết cho thấy dấu ấn của thời gian và chiến tranh là: - Dấu ấn thời gian: "Cỏ mọc cao trong khu vườn cũ", "Vẫn còn nguyên chiếc chìa khoá năm xưa". - Dấu ấn chiến tranh: "Đôi giày lấm bùn, nếp nhăn khoé miêng", "Chiến tranh kéo dài hết tuổi trẻ ta".	0,5
	3	- Biện pháp tu từ: Ẩn dụ ("sắc trời xanh đơn giản"). - Tác dụng: + Về nghệ thuật: Biện pháp ẩn dụ dùng một hình ảnh cụ thể, giản dị ("sắc trời xanh") để diễn tả một khái niệm trừu tượng, lớn lao ("Bài học của chiến tranh"), làm cho ý thơ trở nên sâu sắc, giàu sức gợi và triết lý. + Về nội dung: "Sắc trời xanh" ẩn dụ cho cuộc sống hòa bình, yên ả, cho những giá trị tự nhiên, bình dị và vĩnh hằng. Qua đó, nhà thơ khẳng định bài học lớn nhất và quý giá nhất sau khi trải qua mất mát, hủy diệt chính là nhận ra giá trị của sự bình yên. + Về tình cảm, thái độ: Thể hiện sự trân trọng sâu sắc của nhân vật trữ tình đối với hòa bình. Đó là một sự chiêm nghiệm đầy thấm thía, một niềm hạnh phúc giản đơn nhưng lớn lao sau những năm tháng khốc liệt.	1,0
	4	Hai câu thơ "Nhưng chỉ gặp em, nhìn ánh trời trong mắt / Chẳng phải nói gì, ta hiểu hết về nhau" thể hiện sự đồng điệu và thấu hiểu tuyệt đối giữa hai tâm hồn đã	1,0

		cùng nhau trải qua nỗi đau chia cắt của chiến tranh. - Sau bao năm xa cách, mọi lời nói đều trở nên không cần thiết. Chỉ cần một ánh nhìn, họ có thể thấy trong mắt nhau cả một khoảng trời bình yên, nỗi nhớ mong và niềm vui đoàn tụ. ⇒ Đó là sự giao cảm của những người tri kỷ, khi tình yêu và sự thấu hiểu đã vượt lên trên ngôn ngữ thông thường.	
	5	- Khái quát: Bài thơ khắc họa khoảnh khắc đoàn tụ sau chiến tranh: người lính trở về, gặp lại người mình yêu và thấy lại “sắc trời xanh đơn giản” – biểu tượng của hòa bình, của hạnh phúc bình dị. - Bài học: Mỗi người cần học cách yêu và gìn giữ những giá trị bình dị quanh mình, như bữa cơm sum họp, buổi chiều yên tĩnh hay ánh nhìn thân quen. Hãy sống chậm lại, biết quan tâm, biết nói lời yêu thương, và cảm ơn những điều giản đơn mà ta thường vô tình bỏ quên. - Lí giải: Vì hạnh phúc thật sự không nằm ở điều to lớn mà ở những khoảnh khắc gần gũi, thân thuộc. Biết trân quý cái bình dị chính là cách để sống sâu sắc, an yên và hạnh phúc hơn giữa cuộc đời nhiều biến động.	1,0
II		VIẾT	6,0
	1	Viết đoạn văn khoảng 200 chữ) phân tích tâm trạng của người lính trong ngày trở về.	2,0
		a. Đảm bảo cấu trúc đoạn văn nghị luận: HS có thể triển khai theo nhiều cách: diễn dịch, quy nạp, phối hợp,...	0,25
		b. Xác định đúng vấn đề nghị luận. Tâm trạng của người lính trong ngày trở về	0,25
		c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm HS có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới	1,0

	thiệu được vấn đề nghị luận, nêu rõ lí do và quan điểm của bản thân, hệ thống luận điểm chặt chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng thuyết phục. Sau đây là một hướng gợi ý: + Niềm vui đoàn tụ: Là niềm hạnh phúc lớn lao khi được trở về nhà, gặp lại người thương sau bao năm xa cách. Niềm vui ấy không bùng nổ mà sâu lắng, thể hiện qua sự thấu hiểu không cần lời ("<i>ta hiểu hết về nhau</i>") và niềm trân quý "<i>sắc trời xanh</i>" của hòa bình. + Nỗi ngậm ngùi: Niềm vui ấy nhuộm màu xót xa khi người lính nhận ra sự tàn phá của thời gian và chiến tranh. Ngôi nhà xưa đã hoang vắng ("<i>Cỏ mọc cao</i>"), người yêu đã hằn lên "<i>nếp nhăn khoé miệng</i>", và đau đớn nhất là sự thật rằng "<i>Chiến tranh kéo dài hết tuổi trẻ ta</i>". Tuổi thanh xuân đã vĩnh viễn nằm lại nơi chiến trường. Kết luận: Khẳng định sự tài tình của Lưu Quang Vũ khi đan cài hai dòng cảm xúc đối lập, tạo nên một bức chân dung chân thực, cảm động về thế hệ đã hy sinh tuổi xuân cho ngày hòa bình. Hướng dẫn chấm: - Phân tích đầy đủ, sâu sắc: 1,0 điểm. - Phân tích chưa đầy đủ hoặc chưa sâu: 0,5 điểm – 0,75 điểm. - Phân tích chung chung, sơ sài: 0,25 điểm.	
	d. Chính tả, ngữ pháp Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt. Hướng dẫn chấm: Không cho điểm nếu bài làm có quá nhiều lỗi chính tả, ngữ pháp.	0,25
	e. Sáng tạo: Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ.	0,25
2	Trải qua những năm tháng chiến tranh khốc liệt, con người đã thấm thía sự hào hùng lẫn đau thương của chiến tranh, đồng thời nhận ra ý nghĩa của hòa bình	4,0

	đối với chúng ta. Bằng một bài văn (khoảng 400 chữ), hãy trình bày suy nghĩ của em về ý nghĩa của việc biết trân trọng những giá trị bình dị trong thời đại hòa bình hiện nay.	
	<i>a. Đảm bảo cấu trúc bài văn nghị luận.</i> Mở bài giới thiệu vấn đề nghị luận, thân bài triển khai vấn đề nghị luận, kết bài khái quát lại vấn đề.	0,5
	<i>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận.</i> Ý nghĩa của việc biết trân trọng những giá trị bình dị trong thời đại hòa bình hiện nay.	0,25
	<i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i> HS có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được vấn đề nghị luận, nêu rõ lí do và quan điểm của bản thân, hệ thống luận điểm chặt chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng thuyết phục. Sau đây là một hướng gợi ý: Mở bài: Dẫn dắt từ quá khứ đau thương mà kiên cường của lịch sử Việt Nam đến ý nghĩa của việc biết trân trọng những giá trị bình dị trong thời đại hòa bình hiện nay. Thân bài: (1) Giải thích: - Giá trị bình dị: Là những điều đơn sơ, gần gũi, diễn ra hàng ngày: một bữa cơm gia đình, một lời hỏi thăm, một buổi sáng trong lành, sức khỏe, sự bình an... - Trân trọng: Là nhận thức được giá trị, biết ơn và tận hưởng những khoảnh khắc đó. (2) Bàn luận: - Trong xã hội hiện đại, con người thường bị cuốn vào vòng xoáy của công việc, danh vọng, vật chất mà vô tình bỏ qua những hạnh phúc giản đơn ngay bên cạnh. - Việc trân trọng những giá trị bình dị chính là chìa khóa của hạnh phúc bền vững. Nó giúp ta tìm thấy niềm vui trong hiện tại, giảm bớt căng thẳng, lo âu. - Nó giúp củng cố các mối quan hệ tình thân, bởi tình	2,5

	cảm được vun đắp từ những quan tâm nhỏ bé, chân thành. - Nó là thước đo của một tâm hồn sâu sắc, một lối sống có chiều sâu, biết tìm về cội nguồn giá trị. (3) Phản đề, mở rộng: - Trân trọng những điều bình dị không có nghĩa là an phận, không có chí tiến thủ. Ta vẫn có thể theo đuổi những hoài bão lớn lao, nhưng không quên rằng nền tảng của hạnh phúc nằm ở những điều giản dị. - Phê phán lối sống chạy theo những giá trị ảo, hào nhoáng bên ngoài mà bỏ quên đời sống tinh thần, khiến tâm hồn trở nên trống rỗng. (4) Bài học nhận thức và hành động: - Nhận thức: Mỗi người trẻ cần ý thức rằng hòa bình và những điều bình dị không phải là thứ mặc nhiên tồn tại. Đó là thành quả cần được gìn giữ và trân quý mỗi ngày. - Hành động: Tập "sống chậm" lại, dành thời gian chất lượng cho gia đình và bản thân, thực hành lòng biết ơn hàng ngày, hạn chế sự phụ thuộc vào mạng xã hội và các thiết bị công nghệ để kết nối nhiều hơn với thế giới thực. Kết bài: Khẳng định ý nghĩa của việc trân trọng những giá trị bình dị trong bối cảnh hiện đại. Trong thời bình, cuộc chiến lớn nhất của con người là với sự vội vã, vô tâm. Mọi cá nhân cần học cách trân trọng "sắc trời xanh đơn giản" để sống một cuộc đời ý nghĩa và hạnh phúc thực sự. Hướng dẫn chấm: - <i>Phân tích đầy đủ, sâu sắc: 2,5 điểm.</i> - <i>Phân tích chưa đầy đủ hoặc chưa sâu: 1,0 điểm – 2,0 điểm.</i> - <i>Phân tích chung chung, sơ sài: 0,25 điểm – 0,5 điểm.</i>	
	d. Chính tả, ngữ pháp Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.	0,25
	e. Sáng tạo: Bài viết có giọng điệu riêng; cách diễn đạt	0,5

		sáng tạo, văn phong trôi chảy.	
ĐIỂM TOÀN BÀI THI: I + II = 10 điểm			